

12. évfolyam

TÉMAKÖRÖK

TARTALMAK

Az első világháborútól a nagy gazdasági válságig (1914–1929)

Az első világháború kirobbanása, jellege, története. A Párizs környéki békék. Az orosz forradalmak. Az olasz fasizmus. A parlamentáris rendszerek. A gazdaság és a társadalom új jelenségei, a fejlett világban és a női emancipáció.

Évszámok:

1914–18, 1917, 1919, 1922, 1925

Személyek:

Ferenc Ferdinánd, Sztálin, Trockij, Wilson, Clemenceau, Lloyd George, Stresemann, Mussolini

Topográfia:

Szarajevó, Marne, Somme, Pétervár, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Csehszlovákia, Lengyelország, balti államok, Curzon-vonal

Fogalmak:

Villámháború – állóháború, ultimátum, központi hatalmak, pacifizmus, szovjet, fasizmus, korporatív állam, egypártrendszer, kommunizmus, kollektivizálás, GULAG, kisantant, kisebbségvédelem

Magyarország részvétele a világháborúban. Az öszirózsás forradalom. Kísérlet a kommunista diktatúra megteremtésére: a Tanácsköztársaság. A trianoni béke. Hatása a gazdaságra, társadalomra, az etnikai viszonyokra. A határon túli magyarság sorsa. A Horthy rendszer kialakulása és konszolidációja. A művelődési viszonyok. Az életmód változásai.

Évszámok:

1914.július 2., 1918.október 31., 1918.november 3., 1919.március 21., 1920.március 1., június 4., 1921–31, 1927

Személyek:

gróf Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, gróf Teleki Pál, gróf Bethlen István, Klebelsberg Kunó, Nagyatádi Szabó István, Peyer Károly

Topográfia:

Doberdó, Isonzó, trianoni Magyarország, Piave

Fogalmak:

öszirózsás forradalom, etnikai és történelmi elv, proletárdiktatúra, Tanácsköztársaság, vörös- és fehérterror, numerus clausus, antiszemitizmus, irredentizmus, revízió, társadalombiztosítás, konszolidáció

Az 1929–33-as világgazdasági válság. Válságkezelés az USA-ban. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa. A sztálini diktatúra a 30-as években. A második világháború története. A szövetségesek győzelme, a háború jellege.

Évszámok:

1929, 1933, 1936, 1938, 1939.szeptember 1., 1941.június 22., 1944.június 6., 1945.május 8., augusztus 6., szeptember 2.

Személyek:

Keynes, Roosevel, Hitler, Göring, Churchill, Rommel, Montgomery, Zsukov, Eisenhower, De Gaulle

Topográfia:

Brit Nemzetközösség, Szlovákia, Leningrád, Pearl Harbor, Midway, Sztálingrád, Auschwitz, Hiroshima, El-Alamein, Kurszk, Normandia

Fogalmak:

tőzsde, túltermelési válság, New Deal, tervgazdálkodás, totális diktatúra, nemzetiszocializmus, Berlin-Róma tengely, Anschluss, koncentrációs tábor, népiirtás, holocaust, partizán, totális háború, antifasiszta koalíció.

Gazdasági válság és jobbratolódás a belpolitikában. Magyarország háborús részvétele. A Kállay kormány politikája. A német megszállás. A holocaust Magyarországon. A sikertelen kiugrás. A nyilas hatalomátvétel. Magyarország szovjet felszabadítása és megszállása.

Évszámok:

1938.november 2., 1939.március 15., 1940.augusztus 30., 1941.június 26., 1943.január, 1944.március 19., 1944.október 15., 1944.december 21., 1945.április.

Személyek:

Bajcsy-Zsilinszky Endre, Gömbös Gyula, Bárdossy László, Kállay Miklós, Szálasi Ferenc, Dálnoki Miklós Béla

Topográfia:

Felvidék, Újvidék, Kárpátalja, Voronyezs, Don-kanyar

Fogalmak:

Népi-falukutató mozgalom, nyilas mozgalom, zsidótörvények, fegyveres semlegesség, hadigazdaság, "hintapolitika", "kiugrás", gettó, deportálás, munkaszolgálat, hadifogság

Hidegháborús szembenállás a II. világháború után. A fejlett piacgazdaság, a demokratikus berendezkedés országai. Az európai integráció története. A "harmadik világ". A szocialista rendszerek kialakulása, fejlődése és kudarca. A közel-keleti konfliktusok. Közép-Kelet Európa és a Balkán a rendszerváltás után. Az emberiség az ezredfordulón: a globális világ és problémái.

Évszámok:

1947, 1948, 1949, 1955, 1956, 1957, 1961, 1968, 1975, 1991

Személyek:

Nehru, Gandhi, Csang Kaj-sek, Mao Ce-tung, Ho Si Minh, Truman, Adenauer, Hruscsov, Nasszer, Kennedy, XXIII.János, Brandt, Walesa, Reagan, Gorbacsov

Fogalmak:

vasfüggöny, hidegháború, fegyverkezési verseny, Truman-elv, Marshall-segély, szociális piacgazdaság, európai integráció, NATO, Varsói Szerződés, római szerződések, holdra szállás, harmadik világ, Brezsnjev-doktrína, globális világ, enyhülési politika.

Topográfia:

NSZK, NDK, Kuba, Korea

Az első világháború és következményei Magyarországon. A Trianon utáni ország élete (1914–1931)

A nagy gazdasági válságtól a második világháború végéig (1929–1945)

Magyarország a gazdasági válságtól a második világháborús összeomlásig (1931–1945)

A jelenkor (1945–napjainkig)

Magyarország a második világháború után (1945 – napjainkig)

A háborús károk felszámolása. A demokratikus közélet kiépítésének kísérlete. A párizsi békeszerződés. A határon túli magyarság sorsa. A kommunista diktatúra kiépítése. A forradalomhoz vezető út. Az 1956-os forradalom és szabadságharc. A Kádár rendszer kiépülése: megtorlás és diktatúra. Az életmód átalakulása. Demográfiai változások. Az ellenzéki mozgalmak kialakulása és erősödése. A rendszerváltás.

Évszámok:

1946, 1947.február 10., 1948, 1949, 1953, 1956.október 23., november 4., 1963, 1968, 1989.október 23., 1990, 1991

Személyek:

Mindszenty József, Nagy Ferenc, Rákosi Mátyás, Kádár János, Nagy Imre, Antall József, Göncz Árpád

Fogalmak:

ideiglenes Nemzetgyűlés, SZEB, Háborús bűnös, népbíróság, jóvátétel, kollektív büntetés elve, kitelepítés, lakosságcsere, beszolgáltatás, AVH, pártállam, földosztás, ötvenes évek, internálás, munkástanács, ellenzéki mozgalmak, Petőfi Kör, reformszocializmus, második gazdaság

A társadalmi szabályok.

Emberi jogok. A gyermekek jogai. Diákjogok.

Államformák, politikai rendszerek. Magyarország alkotmánya.

A demokrácia alapelvei és működése.

Bírói hatalom és igazságszolgáltatás.

Politikai és szociális jogok.

Önkormányzatok, civil szervezetek.

Egy a szakirányú képzés jellegének megfelelő történelmi téma feldolgozása

Állampolgári ismeretek

Mindennapi élet, életmódtörténet